

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **J. Z.**, zast. Mgr. Karlem Volfem, advokátem, se sídlem Jindřicha Plachty 28, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2018, č. j. MPSV-2018/82979-911, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2019, č. j. 1 Ad 16/2018 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobkyni na nákladech řízení o kasační stížnosti 1.573 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobkyně, Mgr. Karla Volfa, advokáta, se sídlem Jindřicha Plachty 28, Praha 5.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím na základě odvolání žalobkyně změnil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále též „úřad práce“) ze dne 26. 2. 2018, č. j. 332416/18/AB, tak, že podle § 12 odst. 1 písm. f) zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poskytování dávek“), se žalobkyni ukládá povinnost vrátit příspěvek na zvláštní pomůcku – digitální zvětšovací lupu, ve výši 120.327 Kč do 60 – ti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na dále specifikovaný účet úřadu práce.

[2] Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně použila příspěvek v rozporu s rozhodnutím o jeho přiznání, neboť příspěvek na zvláštní pomůcku – digitální zvětšovací lupu (dále jen „zvláštní pomůcka“) nepoužila k porizení požadované zvláštní pomůcky - digitální zvětšovací lupy uvedené v žádosti o příspěvek na zvláštní pomůcku ze dne 10. 9. 2014 zahrnující

zde uvedené komponenty. Žalovaný nezpochybnil, že žalobkyně si zvláštní pomůcku zakoupila a vlastní ji, avšak opakovanými sociálními šetřeními úřadu práce bylo prokázáno, že si zakoupila zvláštní pomůcku ve zcela jiné konfiguraci – tj. s odlišnými komponenty. Veškeré komponenty původně požadované zvláštní pomůcky byly v době vydání rozhodnutí na trhu dostupné. Pokud měla žalobkyně v úmyslu pořídit si zvláštní pomůcku v jiné konfiguraci, měla před vydáním rozhodnutí tuto skutečnost úřadu práce oznámit.

[3] Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž uvedla, že o přiznání příspěvku ve výši 120.327 Kč rozhodl úřad práce rozhodnutím ze dne 2. 12. 2015, č. j. 2196842/15/AB, které však žádné závazné parametry zvláštní pomůcky nestanovilo, a proto ani zvláštní pomůcka pořízená žalobkyní neměla být shledána rozpornou s tímto rozhodnutím. Zvláštní pomůcka se skládá z řady počítačových komponent, jejichž cena i dostupnost se v průběhu času poměrně výrazně mění. V posuzované věci byl žalobkyni příspěvek vyplacen až 1,5 roku poté, kdy o něj požádala. Je proto pochopitelné, že ani původní nabídka společnosti Adaptech, s. r. o., nemohla být ohledně komponent digitální lupy závazná. Úřad práce navíc v rozhodnutí č. j. 2196842/15/AB sám výslovně zmiňuje možnost pořízení jiných komponentů, než jaké byly komponenty dle původní žádosti žalobkyně. Žalobkyně správním orgánům vytkla, že se nezabývaly posouzením funkční využitelnosti žalobkyní pořízené zvláštní pomůcky.

[4] Výklad žalovaného, podle něhož odchylka ve složení jednotlivých komponentů pořízené digitální lupy od složení jednotlivých komponentů digitální lupy dle rozhodnutí o přiznání příspěvku automaticky zakládá povinnost žalobkyně vrátit poskytnutý příspěvek, a to navíc v plné výši, je podle žalobkyně přepjatě formalistický a nelze jej považovat za správný a souladný se zákonem. Navíc jde proti smyslu zákona o poskytování dávek, podle něhož má být příspěvek poskytnut a využit na takovou zvláštní pomůcku, která bude sloužit k účinné kompenzaci zdravotního postižení. Žalobkyně zmínila, že předmětnou zvláštní pomůcku má doma, běžně ji využívá a potřebuje ji pro plnění úkolů každodenního života.

[5] Žalobkyně dále zdůraznila, že postupovala v dobré víře, že příspěvek je poskytován na takovou zvláštní pomůcku, která bude funkčně odpovídat kompenzaci jejího zdravotního postižení, a nikoli na digitální lupu rigidně definovanou jednotlivými komponenty. Nedošlo k žádnému poškození veřejných rozpočtů ani k obohacení žalobkyně. Pochybení úřadu práce spatřuje žalobkyně v tom, že ji po předchozím zrušení svého rozhodnutí opětovně nepoučil o jejích právech podle § 36 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

[6] Žalobkyně upozornila také na skutečnost, že pro celé správní řízení jí byl společností Adaptech s. r. o., jakožto specialistou a dodavatelem v oblasti kompenzačních pomůcek „přidělen“ obecný zmocněnec pan P., který žalobkyni neinformoval o průběhu a stavu řízení a nekonzultoval s ní postup v řízení. Pan P. žalobkyni nepředložil rozhodnutí o přiznání příspěvku ze dne 2. 12. 2015, č. j. 2196842/15/AB. Žalobkyni proto ani nebylo známo, o jakou přesnou konfiguraci zvláštní pomůcky bylo v jejím zastoupení žádáno, na jakou konfiguraci sestavy zvláštní pomůcky byl příspěvek poskytnut, natožpak, že by se toto mohlo lišit od konfigurace zvláštní pomůcky, která jí byla ze strany společnosti Adaptech s. r. o. reálně dodána. Žalobkyně neměla žádný důvod se domnívat, že jí uvedená společnost dodala jinou zvláštní pomůcku, než na kterou společností Adaptech s. r. o. zajištěný zmocněnec pan P. požadoval poskytnout příspěvek, a byla v dobré víře, že pan P. a uvedená společnost řádně zajistili pořízení takové zvláštní pomůcky, na niž byl příspěvek poskytnut.

pokračování

[7] Závěrem žalobkyně namítala, že i v případě aplikace § 12 odst. 1 písm. f) zákona o poskytování dávek by musel správní orgán posoudit, v jakém rozsahu byl příspěvek použit v rozporu s rozhodnutím o jeho přiznání, proč byl takto použit a zda to zakládá, s přihlédnutím ke všem okolnostem, povinnost vrátit příspěvek či jeho poměrnou část. Správní orgány však v tomto směru své závěry přesvědčivě neodůvodnily. Předchozími rozhodnutími zrušenými k odvolání žalobkyně bylo žalobkyni uloženo vrátit příspěvek ve výši 105.500 Kč. Posledním rozhodnutím úřadu práce bylo žalobkyni uloženo vrátit příspěvek ve výši 120.327 Kč, což je v rozporu se zásadou zákazu *reformationis in peius*.

[8] Městský soud v Praze označeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Uvedl, že správní orgán musí jednotlivé komponenty posoudit a zvážit, zda se jedná o základní, či nadstandardní vybavení. Bylo by přepjatým formalismem, pokud by správní orgán přistoupil k odejmutí příspěvku v každém případě, kdy se zvláštní pomůcka nebude skládat z konkrétních odsouhlasených komponentů. Není neobvyklé, že se dostupnost jednotlivých komponentů na trhu může měnit. Správní orgán by měl proto vždy pečlivě uvážit, zda je pořízená zvláštní pomůcka zastupitelná s pomůckou, na kterou byl přiznán příspěvek.

[9] Městský soud dále konstatoval, že žalobkyně jednala v rozporu s rozhodnutím o přiznání příspěvku, když si v rozporu s § 9 odst. 10 zákona o poskytování dávek pořídila komponenty odlišné od těch, na něž byl žalobkyni poskytnut příspěvek. Z § 12 zákona o poskytování dávek podle městského soudu vyplývá, že povinnost příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátit se vztahuje na všechny případy uvedené v § 12 odst. 1 písm. a) až g) téhož zákona. Městský soud navázal, že v případě pouze dílčího pochybení přichází v úvahu povinnost vrátit příspěvek v poměrné části. Žalovaný měl posoudit, které komponenty jsou natolik odlišné od těch, na které jí byl příspěvek přiznán, že jejich zakoupením žalobkyně porušila rozhodnutí o přiznání příspěvku, a které komponenty jsou zaměnitelné a jejich pořízením žalobkyně nejednala v rozporu s rozhodnutím o přiznání příspěvku. Následně měl žalovaný uvážit, v jakém rozsahu žalobkyně pochybila a vzít to v úvahu při stanovení povinnosti vrátit buď plnou výši příspěvku, nebo pouze jeho část. Žalovaný ale žádnou takovou úvahu nepředestřel a pouze konstatoval, že je třeba odejmout příspěvek celý, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností.

[10] Námitce žalobkyně o porušení § 36 odst. 3 správního řádu městský soud nepřisvědčil, neboť v situaci, kdy správní orgán neobstaral žádné nové podklady, nebylo třeba, aby opětovně žalobkyni vyzýval k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Stejně tak neshledal důvodnou námitku, že správní orgány jednaly v rozporu se zásadou zákazu *reformationis in peius*, neboť v posuzované věci se nejedná o správní trestání, a tato zásada se proto neuplatní. Rozhodnutí úřadu práce navíc bylo změněno ve prospěch žalobkyně, když jí byla prodloužena lhůta pro vrácení příspěvku. Argumentaci žalobkyně ohledně nevhodného zastoupení panem P. městský soud nepřisvědčil, neboť správnímu orgánu nemohou jít k tíži případné nedostatky v zastupování žalobkyně.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[11] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž namítal, že uvážil zastupitelnost jednotlivých komponent a v rozhodnutí také uvedl, které komponenty nepovažuje za zastupitelné z důvodu rozdílné ceny a kvality. Stěžovatel připustil, že je možné pořídit jiné komponenty, jelikož dostupnost jednotlivých komponentů na trhu se může měnit, musí se ale jednat o komponenty druhově stejné, funkčně a kvalitativně

srovnatelné a plně nahrazující ty, na které byl příspěvek poskytnut. To však nebylo v případě žalobkyně dodrženo, neboť si pořídila zvláštní pomůcku v nižší ceně a kvalitě, z hlediska hardwarového i softwarové vybavení odlišnou od původně požadované zvláštní pomůcky. Stěžovatel poukázal na zjištění kontrolních šetření provedených v bytě žalobkyně dne 1. 1. 2016 a dne 8. 8. 2017, při kterém bylo zjištěno jiné vybavení než u šetření prvního, které odpovídalo dodacímu listu ze dne 9. 12. 2015, nikoli poskytnutému příspěvku. Namísto "hlasové syntézy Eliška" byl pořízen hlasový výstup "WIN TALKER VOICE" v ceně 5490 Kč, přičemž "Eliška" byla uhrazena příspěvkem v plné výši v ceně 13.300 Kč. Rovněž nebylo nalezeno "Zjednodušené ovládání Dolphin Guide ESD (Zuzana)" v ceně 18.420 Kč, na což byl poskytnut příspěvek v plné výši. Žalobkyně neuměla ani při jednom šetření pomůcku používat. Ani při druhém šetření nebyly nainstalovány všechny komponenty pro funkčnost celé zvláštní pomůcky, jak byla požadována v žádosti žalobkyně. Celý soubor komponent při druhém šetření reagoval se zpožděním a neměl zprovozněny všechny požadované funkce. Nebyl tedy funkční zvláštní pomůckou dle žádosti žalobkyně, na kterou byl příspěvek poskytnut.

[12] Žalovaný dále označil za nesprávný závěr městského soudu, že v případě dílčího pochybení přichází povinnost vrátit příspěvek v poměrné výši. Podle žalovaného totiž lze z povahy věci posuzovat, zda byl či nebyl příspěvek použit v rozporu s rozhodnutím, nikoli to, do jaké míry byl příspěvek použit v rozporu s rozhodnutím, a v souvislosti s tím stanovit míru pochybení a výši poměrné části příspěvku, která má být vrácena. Pokud je příspěvek použit v rozporu s rozhodnutím, vrací se v celé výši. Tento závěr vyplývá z odborné literatury a žalovaný jej rovněž zohledňuje ve svých vnitřních předpisech.

[13] Stěžovatel v této souvislosti dále namítl, že výši příspěvku na zvláštní pomůcku ze skutečně vlastněné zvláštní pomůcky a současně poměrnou část vráceného příspěvku, která by odpovídala neodpovídajícím komponentům, nelze jednoznačně stanovit, neboť obvykle nelze získat informace z doby řízení o přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku o tom, zda reálně žalobkyní vlastněný produkt s uvedenými komponenty nenabízeli jiní dodavatelé a zda v minulosti na trhu existovala pomůcka se stejnými funkcemi v nižší cenové hladině za účelem posouzení podmínek § 9 odst. 10 zákona o poskytování dávek, tj. základní provedení plně vyhovující podmínce nejnižší ekonomické náročnosti.

[14] Závěrem stěžovatel zmínil, že pořízená zvláštní pomůcka neodpovídala požadované zvláštní pomůcce, na kterou byl přiznán příspěvek, a to ani po roce od poskytnutí příspěvku. Nemohlo se tedy jednat o pochybení dílčí, nýbrž plné, neboť pomůcka nebyla plně funkční a žalobkyně ji podle všeho ani nevyužívala k zamýšlenému účelu (při šetření pomůcku neuměla používat).

[15] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornila na skutečnost, že odborná literatura a vlastní interní instrukce žalovaného nepředstavují pramen práva. Případně komplikace při stanovení části příspěvku, která by se měla vracet, nelze klást k tíži žalobkyně. Žalobkyně se ztotožnila s městským soudem, že v případě aplikace § 12 odst. 1 písm. f) zákona o poskytování dávek musí správní orgán posoudit, v jakém rozsahu byl příspěvek použit v rozporu s rozhodnutím o jeho přiznání a zda toto zakládá, s přihlédnutím k okolnostem případu, povinnost vrátit příspěvek či jeho poměrnou část. Žalobkyně připomněla, že úřad práce rozhodnutím č. j. 2196842/15/AB rozhodl o přiznání příspěvku ve výši 120.327 Kč. Při zohlednění povinné spoluúčasti žalobkyně 10 % ve výši 13.370 Kč vychází cena zvláštní pomůcky, kterou si měla žalobkyně na základě uvedeného rozhodnutí poříditi, na 133.697 Kč. Žalobkyně si zvláštní pomůcku za tuto částku skutečně pořídila.

pokračování

III. Posouzení kasační stížnosti

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnankyně s vysokoškolským právnickým vzděláním. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[17] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná o posouzení, zda správní orgány postupovaly správně, když uložily žalobkyni povinnost vrátit příspěvek na poskytnutí zvláštní pomůcky v plné výši.

[18] Podle § 9 odst. 10 věty první zákona o poskytování dávek, ve znění účinném ke dni rozhodnutí žalovaného, *příspěvek se poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení, které osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti.*

[19] Podle § 12 odst. 1 písm. f) téhož zákona, *oprávněná osoba je povinna tento příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátit, jestliže použila příspěvek v rozporu s rozhodnutím o jeho přiznání.*

[20] Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobkyně je osobou se zdravotním postižením (praktická nevidomost obou očí). Řízení bylo zahájeno na základě žádosti žalobkyně ze dne 10. 9. 2014 o příspěvek na zvláštní pomůcku. Žalobkyně během správního řízení dodala cenovou nabídku a rozpis komponent a cen od dodavatele Adaptech, s. r. o. v celkové výši 170.981 Kč. Úřad práce rozhodnutím ze dne 2. 12. 2015, č. j. 2196842/15/AB, žalobkyni přiznal příspěvek ve výši 120.327 Kč (po odečtení její 10 % spoluúčasti). V odůvodnění uvedl jednotlivé komponenty, ze kterých se zvláštní pomůcka skládá, a jejich cenu. Jak již konstatoval žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí, z opakovaných sociálních šetření vyplývá, že si žalobkyně zakoupila zvláštní pomůcku za 133.967 Kč s částečně odlišnými komponenty.

[21] Úřad práce v naposledy uvedeném rozhodnutí posoudil jednotlivé komponenty zvláštní pomůcky z hlediska splnění podmínky nejmenší ekonomické náročnosti stanovené v § 9 odst. 10 zákona o poskytování dávek. Tím, že žalobkyně zakoupila zvláštní pomůcku skládající se z jiných komponent, došlo k tomu, že komponenty tvořící zvláštní pomůcku nebyly správním orgánem posouzeny z hlediska splnění podmínky nejmenší ekonomické náročnosti. Nelze však vyloučit, že žalobkyní zakoupené komponenty zvláštní pomůcky mohly tuto podmínku splňovat, neboť se jedná o počítačové komponenty, o kterých je obecně známo, že u nich dochází k rychlému vývoji a cenovým posunům. Správním orgánům tak je třeba v prvé řadě vytknout, že se nezabývaly tím, zda odlišné komponenty zvláštní pomůcky zakoupené žalobkyní splňují podmínku nejmenší ekonomické náročnosti uvedenou v § 9 odst. 10 zákona o poskytování dávek. Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti připustil, že je možné pořídit jiné komponenty, jelikož dostupnost jednotlivých komponentů na trhu se může měnit, avšak za podmínky, že se jedná o komponenty druhově stejné, funkčně a kvalitativně srovnatelné a plně nahrazující ty, na které byl příspěvek poskytnut. Zároveň je třeba zmínit, že bylo na místě, aby žalobkyně úřadu práce oznámila, že hodlá zakoupit zvláštní pomůcku s jinými, než v rozhodnutí úřadu práce uvedenými komponenty.

[22] V § 12 odst. 1 písm. f) zákona o poskytování dávek je jednoznačně uvedena možnost vrácení poměrné části příspěvku. To jednoznačně vyplývá již ze znění návětí § 12 odst. 1 cit. zákona: *Oprávněná osoba je povinna tento příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátit...* Nelze proto přisvědčit závěru stěžovatele, že pokud je příspěvek použit v rozporu s rozhodnutím, vrací se v celé výši. K poukazu stěžovatele na skutečnost, že závěr o nutnosti vrátit celý příspěvek použitý v rozporu s rozhodnutím o jeho přiznání vyplývá z odborné literatury a žalovaný jej zohledňuje ve svých vnitřních předpisech, Nejvyšší správní soud uvádí, že tento závěr je v přímém rozporu se zněním výše uvedeného ustanovení zákona o poskytování dávek. Odborná literatura a vnitřní předpisy, jichž se v kasační stížnosti dovolává stěžovatel, nejsou pro soud závazné. Správný a v souladu s právní úpravou je naproti tomu závěr městského soudu, že povinnost vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část se vztahuje na všechny případy uvedené v § 12 odst. 1 písm. a) až g) zákona o poskytování příspěvku.

[23] Vzhledem k tomu, že § 12 odst. 1 písm. f) zákona o poskytování dávek umožňuje rozhodnout o vrácení poměrné části příspěvku, je třeba se při aplikaci tohoto ustanovení zabývat tím a vyhodnotit, o jaký (jak intenzivní) rozpor s rozhodnutím o přiznání příspěvku se při použití příspěvku jednalo. Možnost vrátit pouze poměrnou část poskytnutého příspěvku umožňuje zohlednit při posouzení věci její konkrétní skutkové okolnosti. Rozpor s rozhodnutím o přiznání příspěvku totiž může spočívat v nákupu jiných komponent u určité zvláštní pomůcky, jak tomu bylo v posuzované věci, ovšem může se jednat také o podstatnější a závažnější rozpor, kdy by příjemce příspěvku použil příspěvek na zcela jiné účely (např. svou běžnou spotřebu) či zakoupil pomůcku zcela nepoužitelnou pro podpořený účel. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil závěru stěžovatele, že z povahy věci nelze posuzovat, do jaké míry byl příspěvek použit v rozporu s rozhodnutím o jeho přiznání a v souvislosti s tím stanovit míru pochybení a výši poměrné části příspěvku, která má být vrácena.

[24] Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně příspěvek od úřadu práce použila v plné výši na nákup zvláštní pomůcky, byť částečně s jinými, než v rozhodnutí o přiznání příspěvku uvedenými, komponenty. Žalobkyně tedy použila příspěvek v rozporu s rozhodnutím o jeho přiznání. Zároveň je však třeba zohlednit, že příspěvek použila v souladu se smyslem a účelem poskytnutí předmětného příspěvku a samotného zákona o poskytování dávek, kterým je u osob se zdravotním postižením zmírnění sociálních důsledků jejich zdravotního postižení a k podpoře jejich sociálního začleňování (§ 1 tohoto zákona). Navíc jak již bylo uvedeno výše, nelze vyloučit, že alespoň některé komponenty zvláštní pomůcky splňovaly podmínku nejmenší ekonomické náročnosti uvedenou v § 9 odst. 10 zákona o poskytování dávek. S přihlédnutím k těmto okolnostem má Nejvyšší správní soud za to, že není namístě, aby žalobkyně vrátila příspěvek celý.

[25] Argumentaci stěžovatele, že ve svém rozhodnutí posoudil zastupitelnost jednotlivých komponent a uvedl také, které komponenty nepovažuje za zastupitelné z důvodu rozdílné ceny a kvality, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Tyto úvahy v rozhodnutí stěžovatele obsaženy nejsou, neboť stěžovatel pouze obecně popsal, jakým způsobem se posuzuje nejmenší ekonomická náročnost zvláštní pomůcky, a zmínil, že žalobkyní zakoupené komponenty zvláštní pomůcky se liší od komponentů uvedených v rozhodnutí úřadu práce.

[26] Neobstojí ani argumentace stěžovatele, že žalobkyní zakoupené komponenty nespĺňují podmínku druhové stejnosti, funkční a kvalitativní srovnatelnosti ve vztahu ke komponentům, na které byl příspěvek poskytnut, neboť žalobkyně si pořídila zvláštní pomůcku v nižší ceně a kvalitě, z hlediska hardwarového i softwarového vybavení odlišnou od původně požadované

pokračování

zvláštní pomůcky. Z obsahu správního spisu totiž vyplývá, že žalobkyně si zvláštní pomůcku pořídila za cenu, ze které vycházel ve svém rozhodnutí úřad práce. Zvláštní pomůcka zakoupená žalobkyní tudíž nebyla levnější, než předpokládal úřad práce. Hardwarová a softwarová odlišnost zvláštní pomůcky zakoupené žalobkyní pak sama o sobě bez dalšího neznámá nižší kvalitu či funkčnost žalobkyní pořízené zvláštní pomůcky.

[27] Poukazu stěžovatele na skutečnost, že žalobkyně neuměla ani při jednom šetření zvláštní pomůcku požívat a nebyly nainstalovány všechny její komponenty, nemá vliv na posouzení věci, tj. zda byl příspěvek použit v rozporu s rozhodnutím o jeho přiznání. Ve vztahu k této otázce je totiž na místě posuzovat pouze to, zda a jakým způsobem byl příspěvek použit na zakoupení zvláštní pomůcky, nikoli již to, zda a jakým způsobem je zakoupená zvláštní pomůcka používána. Způsob využívání zvláštní pomůcky je na místě posuzovat především při rozhodování o přiznání příspěvku, neboť příspěvek na zakoupení zvláštní pomůcky by měl být poskytován racionálně a efektivně, tj. zejména osobám, které zvláštní pomůcku skutečně potřebují a budou ji pokud možno intenzivně využívat.

[28] K námitce stěžovatele, že nelze jednoznačně stanovit poměrnou část vráceného příspěvku, Nejvyšší správní soud v první řadě zdůrazňuje, že v posuzované věci není na místě vrácení celého příspěvku, neboť žalobkyně celý příspěvek utratila na stanovený účel – zakoupení zvláštní pomůcky. Způsob, jímž stěžovatel určí výši poměrné části příspěvku, kterou má žalobkyně vrátit, bude v dalším řízení na stěžovateli, stejně jako to, aby při opětovném posouzení věci postupoval v souladu s relevantní právní úpravou a své závěry logicky a přesvědčivě zdůvodnil. Sám stěžovatel již v kasační stížnosti přitom nastínil, jakým způsobem lze určit poměrnou část příspěvku, který bude žalobkyně případně povinna vrátit (posouzení žalobkyní reálně zakoupených komponent zvláštní pomůcky podle § 9 odst. 10 zákona o poskytování dávek, tj. posoudit jejich cenu z toho hlediska, zda splňují podmínku nejnižší ekonomické náročnosti a zohlednit případný rozdíl). Pokud žalobkyně nějakou komponentu zvláštní pomůcky nezakoupila vůbec, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti, pak bude samozřejmě na místě za takovouto nezakoupenou komponentu vrátit příspěvek v plné výši. Nejvyšší správní soud připouští, že tento postup může být technicky náročný, zcela určitě však není nemožný.

[29] Závěrem Nejvyšší správní soud považuje za vhodné opětovně zdůraznit, že žalobkyně postupovala v rozporu s rozhodnutím o přiznání příspěvku. Není možné, aby příjemce příspěvku na zvláštní pomůcku svévolně měnil její parametry či komponenty oproti rozhodnutí o přiznání příspěvku. Zároveň je však třeba vždy zohlednit specifické skutkové okolnosti konkrétního případu a posoudit, zda je při porušení rozhodnutí o přiznání příspěvku namíste rozhodnout o vrácení celé či poměrné části příspěvku.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[30] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými námitky uvedené stěžovatelem v kasační stížnosti, proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[31] O nákladech řízení pak Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Procesně úspěšná žalobkyně má právo na náhradu odměny právního zástupce za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti), podle § 11 odst. 1 písm. d) a § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb.] ve výši 1.000 Kč a náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Právní zástupce žalobkyně již v řízení před městským soudem doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35

odst. 10 s. ř. s. jeho odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 1.300 Kč, tj. 273 Kč. Celkově tedy je stěžovatel povinen zaplatit žalobkyni na nákladech řízení o kasační stížnosti 1.573 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám právního zástupce žalobkyně.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. srpna 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu